

Nr 24/1960.

Å l a n d s l a n d s k a p s s t y -
r e l s e s framställning till Ålands lands-
ting med förslag till landskapslag angående
ändring av landskapslagen om kommunalförvalt-
ning i landskommunerna i landskapet Åland.

Med anledning dels av den nya kommunala vallagen och dels av det nya beskattningsförfarandet äro vissa ändringar i landskapslagen den 18 april 1956 om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland (16/56) behövliga. De föreslagna ändringarna motiveras nedan var för sig.

11 §. I riket har kommunallagen ändrats den 6 juni 1958 (FFS 256/58) så, att jämväl landskommun kan fastställa avgifter för den allmänna trafiken. Ehuru 11 § i landskapslagen måhända kan anses innefatta en dylik rätt, synes det vara skäl att genom ett uttryckligt stadgande medgiva sådana kommunala beslut i landskommunerna. Beslutet bör underställas landskapsstyrelsen för fastställelse, om genom beslutet fastställd avgift är ny eller högre än tidigare gällande.

14 §. Sedan kommunallagen för landskommunerna utfärdades, har den kommunala vallagen undergått totalrevision genom utfärdandet av landskapslagen om kommunala val av den 23 april 1959 (8/59). Genom denna revision har bl.a. möjligheten att deltaga i kommunala val genom postens förmedling tillkommit. Detta medför, att tiden för valförberedelserna måste avsevärt förlängas, ty enligt 48 § 2 mom. nämnda lag får röstning ske tidigast en månad före valdagen. Då mantalsskrivningen för varje år skall färdigställas före juni månads utgång, blir tiden för valförberedelserna icke tillräcklig, om årets mantalsskrivning skall läggas till grund för vallängden och valet liksom hittills skall förrättas i början av hösten. Det har på grund härav varit nödvändigt att lägga mantalsskrivningen för året före valåret till grund för vallängden, varför

080079

stadgandet i 14 § 1 mom. landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland (16/56) är missvisande och bör ändras.

17 §. Stadgandet föreslås ändrat i överensstämmelse med 14 § i framställningen 20/1960 och på i motiveringen till denna framställning anförda grunder. Begreppet "kommunalt förtroendeuppdrag" definieras i 8 § 1 mom.

30 §. Stadgandet i 1 mom. borde förtydligas så, att personlig delgivning är erforderlig blott om beslutet gäller personen enskilt och besvär från hans sida kunna ifrågakomma på denna grund.

49 §. Genom införandet av det nya beskattningssystemet har den tidigare taxeringsnämnden uppgått i den gemensamma skattenämnden för statlig och kommunal beskattning. Denna är sammansatt av dels av statsmyndigheterna utsedda och dels av kommunen valda medlemmar. I riket gäller, att kommunerna skola välja sina medlemmar i september månad, vilket torde vara motiverat därigenom, att kommunen då äger kännedom om de av staten föreslagna medlemmarna och sålunda kan komplettera skattenämndens sammansättning på ett sätt, som medför så stor lokal- och personkännedom som möjligt. På grund härav borde 49 § landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland ändras så, att valet av skattenämndens medlemmar för rättas vid fullmäktiges sammanträde i september.

104 §. Sedan beskattningsförfarandet och uppbörden av kommunalskatt numera enligt landskapslagen den 15 juli 1959 om tillämpning av beskattningslagen i landskapet Åland (21/59) regleras av rikets beskattningslag av den 12 december 1958 (FFS 482/58) och på grund av densamma utfärdade författningar, bör denna paragraf ändras till en hänvisning till särskilda stadganden härom.

105 §. Enligt beskattningslagen övertager skattebyrån indrivning

080080

av skatteförskott på debetsedel. Stadgandet i 105 § landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland borde därför ändras så, att endast av staten erhållet förskottsbelopp beaktas, eftersom någon annan form av förskott icke mera inflyter till kommunen. I övrigt hänvisas till motiveringen i framställning 20/1960 under 87 §.

106-109 §§. På ovan under 104 § anförda skäl bliva dessa paragrafer numera obehövliga.

110 §. Sedan uppbörden av kommunalskatten numera överförs på skattebyrån, bör den i 1 mom. stadgade rätten för kommunalfullmäktige att bevilja befrielse från påförd skatt eller avgift begränsas till blott de kommunala avgifterna. Det i 2 mom. intagna stadgandet har numera sin motsvarighet dels i 125 § beskattningslagen, dels i 11 § 7 mom. landskapslagen om kommunalbeskattning i landskapet Åland (gällande lydelse 18/59), varför detsamma bör utgå ur denna landskapslag. I slutstadgandet ingå föreskrifter om uppskov med skatt, som ännu efter denna lagändring ikraftträdande skall indrivnas av kommunens egna myndigheter.

124 §. Stadgandet i 1 mom. 3 punkten blir på de grunder, som ovan anförts under 104 §, numera obehövligt. Då landskapsstyrelsen ansett lämpligt omredigera paragrafen i överensstämmelse med förslaget i framställning 20/1960 § 98, har paragrafen i förslaget upptagits med ändrad lydelse.

Slutstadgandet hänvisar till övergångsbestämmelserna i VII avdelningen 2 kap. beskattningslagen och med stöd av dem i beskattningsförfordningen den 30 december 1959 (FFS 530/59) intagna bestämmelser, varjämte av ändringen i 110 § följer ett ovan omnämnt övergångsstadgande.

Med hänvisning till det ovan anförda får landskapsstyrelsen vördsamt förelägga Landstinget till antagande nedanstående

L a n d s k a p s l a g

angående ändring av landskapslagen om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland.

I enlighet med Ålands landstings beslut ändras 11, 14, 30, 49, 105, 110 och 124 §§ landskapslagen den 18 april 1956 om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland (16/56) såsom följer:

11 §.

Kommunalfullmäktige kunna antaga kommunala stadgar till främjande av sedlighet, nykterhet, allmän ordning och säkerhet, hälsovård samt hamnförhållanden inom kommunen ävensom om lämpliga viten för överträdelse av dessa stadgar. Sådant beslut bör underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

Beslut av kommunalfullmäktige angående nya eller förhöjda avgifter för den allmänna trafiken, såsom väg-, bro-, hamn- och färjavgifter eller andra dylika, skall underställas landskapsstyrelsen för fastställelse.

14 §.

Kommunal rösträtt tillkommer envar, man och kvinna, som innehar åländsk hembygdsrätt och vid valårets ingång fyllt tjuguetta år samt vid senaste före valåret förrättade mantalsskrivning upptagits eller bort upptagas i kommunens mantalslängd.

Rösträtt tillkommer dock icke:

- 1) den, som står under förmynderskap;
- 2) den, som enligt domstols laga kraft ägande utslag saknar medborgerligt förtroende eller är ovärdig att nyttjas i landets tjänst eller att föra annans talan; samt
- 3) den, som övertygats om att vid kommunala val hava köpt eller sålits röst eller gjort försök därtill eller på flere än ett ställe avgivit sin röst eller genom våld eller hot stört valfriheten, ända till utgången av det sjätte kalenderåret efter det, då slutlig dom i saken

17 §.

Den, som blivit vald till kommunalt förtroendeuppdrag, är berättigad att avsäga sig uppdraget, om han fyllt sextio år.

Den, som under tre år i följd innehåft kommunalt förtroendeuppdrag, är berättigad att under de tre följande åren åtnjuta befrielse från sådant uppdrag, där icke annorlunda är särskilt stadgat.

Då som grund för avsägelse åberopas sjuklighet, familjeförhållanden, offentlig tjänst eller befattnings eller någon annan orsak, må fullmäktige pröva det anmälda hindret och godkänna avsägelsen, om hindret anses giltigt.

30 §.

Angår av kommunalfullmäktige, kommunalstyrelse eller kommunal nämnd fattat beslut någon enskilt och kan han på denna grund anföra besvär över beslutet, skall det bevisligen delgivas honom genom utdrag ur protokollet jämte anvisning om huru ändring i beslutet sökes. Den, som verkställt delgivningen, bör på protokollsutdraget anteckna dagen för tillställandet jämte sitt namn, yrke och adress.

Om sättet för delgivning av övriga beslut, som röra enskild person, kan bestämmas i reglemente eller instruktion.

Sådant beslut av kommunalfullmäktige, varöver annan kommun äger rätt att anföra besvär, skall medelst protokollsutdrag delgivas denna kommun. Lag samma vare, såvitt ej annorlunda är stadgat, i motsvarande fall om beslut av kommunalstyrelse och kommunal nämnd.

49 §.

Kommunalfullmäktige äga sammanträda åtminstone

- 1) i januari för val av ordförande och viceordförande samt årsrevisorer och ersättare för dem;
- 2) senast i juni för behandling av berättelserna över föregående års förvaltning, för fastställande av bokslutet och beviljande av ansvarsfrihet;
- 3) i september, då medlemmar i kommunalstyrelsen och vid behov andra förtroendemän samt, enligt vad därom är särskilt stadgat, vederbörligt

antal ledamöter och ersättare i skatte- och prövningsnämnderna väljas ävensom förslag uppgöres angående uttaxering per skattöre enligt lagen om förskottsuppbörd; samt

4) i december, då kommunens budget för följande år bör godkännas.
104 §.

Angående fastställande och uppbörd av kommunalskatt stadgas särskilt.

105 §.

Uttaxeringen per skattöre beräknas så, att den för finansåret budgeterade uttaxeringssumman minskas med det belopp, som under finansåret beräknas inflyta från staten i form av förhandsbetalning av förskott på kommunalskatt för finansåret, samt därpå ökas med vad för föregående finansår på enahanda grunder influtit, varefter summan delas med antalet skattören.

Det belopp, som enligt verkställd fördelning skall uppbäras för skattöret, kan av kommunalstyrelsen höjas med högst tio procent.

110 §.

Kommunalfullmäktige eller, därest bestämmelserna i reglementet de medgiva, kommunalstyrelsen äro berättigade att, därest kommunal avgift blivit olagligen påförd, bevilja befrielse från dess erläggande, dock icke ifall ärendet eljest är anhängigt eller genom laga kraft vunnit beslut sakligt avgjort. Efter det befrielse beviljats, må icke vidare åtgärder vidtagas för indrivning av avgift till den del befrielsen gäller.

124 §.

Ändring med stöd av 123 § sökes hos länsstyrelsen genom skriftliga besvär, som böra av besväranden själv eller hans befullmäktigade ombesörjas eller genom postens förmedling befordras till länsstyrelsen inom trettio dagar. Denna tid bör räknas:

1) ifall beslutet rör någon person enskilt, från den dag, då beslutet delgivits;

2) ifall beslutet för annan kommun, från den dag, då beslutet enligt 34 § 3 mom. kommit till kommunens kännedom; samt

3) i händelse beslutet på stadgat sätt framlagts till påseende, från den dag detta skett.

Till besvären bör fogas det beslut, varöver besvär anföras, samt utredning om dagen, från vilken enligt vad ovan angivits besvärstiden skall räknas.

Denna lag träder i kraft den 1 juni 1961 och genom densamma upphävas 106, 107, 108 och 109 §§ landskapslagen den 18 april 1956 om kommunalförvaltning i landskommunerna i landskapet Åland (16/56).

Beträffande de fall, i vilka genom denna landskapslag upphäva stadganden angående debitering och uppbörd av kommunalskatt böra tillämpas efter det denna landskapslag trätt i kraft, är särskilt stadgat. Ifråga om sådan kommunalskatt, vars uppbörd även efter det denna landskapslag trätt i kraft åvilar kommunen, kunna kommunalfullmäktige eller, därest bestämmelserna i reglementet det förutsätta, kommunalstyrelsen på ansökan enligt prövning bevilja uppskov med erläggande av skatt, om den skattskyldiges skattebetalningsförmåga genom egen eller närstående persons sjukdom, olycksfall eller annan sådan orsak väsentligt nedsatts eller om den skattskyldige avlidit och efterlämnat änka, oförsörjda barn eller andra arvingar, vilkas utkomst varit beroende av hans förtjänst.

Mariehamn, den 3 november 1960.

På landskapsstyrelsens vägnar:

Lantråd

Hugo Johansson

Lagberedningssekreterare

Rolf Sundman